

Artikel til Altinget – afsender Træ til Energi

Vi har brug for restprodukterne fra skovdriften i den grønne omstilling

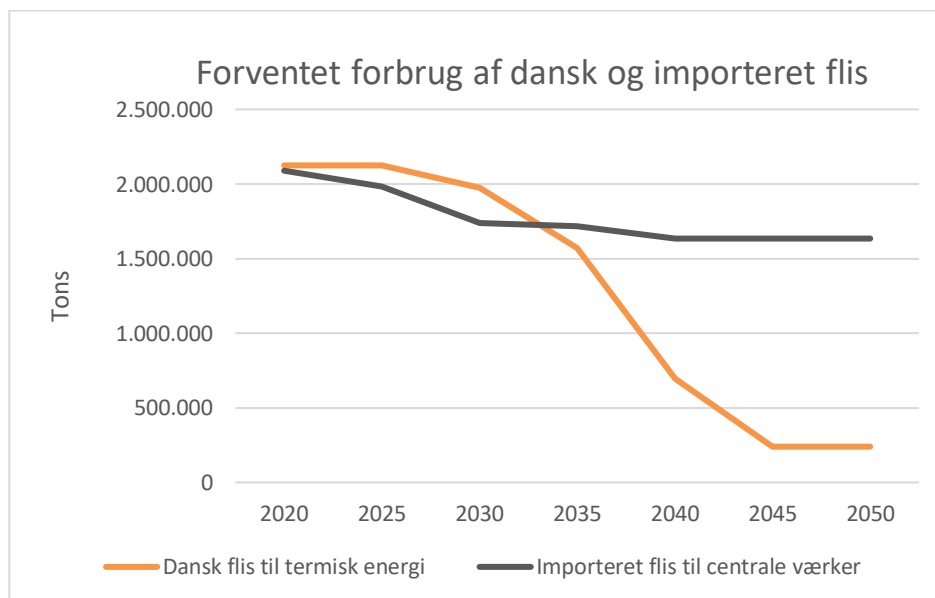
Den nuværende politik på energiområdet, hvor de decentrale værker i praksis hindres i at bruge bæredygtig dansk skovflis, får negative konsekvenser for den grønne omstilling. Det er paradoksalt, da der helt sikkert bliver brug for biologisk produceret kulstof i fremtiden. Vi risikerer tilmed både en dårligere træ kvalitet til fremtidens byggeri og røde tal i CO2 regnskabet.

Fremtiden kalder på biologisk kulstof

Den grønne omstilling fordrer, at vi substituerer fossilt kulstof med biologisk produceret kulstof til energi og materialer. Mange af de produkter, vi i dag anvender, stammer fra fossile ressourcer - de kan i fremtiden i stedet laves af restprodukter fra skovbruget. Det gælder fx flydende brændstof til fly og tung trafik¹, tøjproduktion², træfiberisolering³ samt alternativer til plastik⁴ og diverse kompositprodukter. Disse teknologier er dog stadig i deres vorden og derfor anvendes skovens restprodukter i dag til kraft- og varmeproduktionen.

Dansk bæredygtigt flis bliver overflødig mens importen af udenlandsk flis fortsætter

Partnerskabet Træ til Energi (TTE) har kigget i krystalkuglen frem mod 2050.



¹ <https://www.skovforeningen.dk/nyhed/fyld-flis-paa-flyet-eller-supertankeren/>

² <https://www.trae.dk/artikel/fremtidens-toej-er-af-trae/>

³ <https://woodfiber.dk/>

⁴ <https://www.trae.dk/artikel/ps-flydende-trae-er-den-nye-plast/>

Figur 1: Fremtiden tegner sort for dansk bæredygtig lokal produceret træflis med en faldende afsætning mens importeret flis næsten fortsætter det nuværende niveau frem mod 2050..

Forbruget af dansk skovflis vil med den nuværende politik falde markant fra 2030 og stort set bortfalde hen mod 2045, mens forbruget af importeret flis derimod vil fortsætte næsten uændret. Det skal ses i lyset af, at skovens årlige produktionspotentiale er på mellem 3.200.000 og 5.500.000 tons i 2050 svarende til mellem 35 og 60 PJ. Jokeren i dette interval er andelen af skovrejsning, som er med til at producere store mængder flis. Disse tal indregner endvidere et forslag fra TTE om, at skovejere mod compensation henlægger mere træ til dødt ved, når der laves hugst i løvtræ over 60 år - netop i de bevoksninger, hvor det gør mest gavn for biodiversiteten.

Det er et paradoks, at den danske bæredygtige flis bliver overflødig

Den danske flis udgår først af markedet, fordi det primært anvendes på de decentrale værker. Her har politikerne sat en effektiv bremse på udbygning og geninvesteringer gennem projektbekendtgørelsen, der regulerer brændselstype i varmforsyningen.

På den lange bane vil der fortsat være store centrale flisfyrede værker, men her kommer den danske flis til kort, da de centrale værker på grund af deres beliggenhed for størstedelen kræver levering fra store skibe, idet vejtransport pt. ikke er tilladt eller stærkt begrænset. Skibstransport af dansk flis bliver et fordyrende og energikrævende mellemlid, som pt. gør, at det ikke er konkurrencedygtigt.

Udnyttelsen af flis er med til at skabe merproduktion af kvalitetstræ til designerstole, plankegulve og byggematerialer m.m. og meroptag af CO2 i skovene

Hvis den danske flis bliver overflødiggjort, kan træerne så ikke bare blive stående i skoven og øge CO2 optaget og biodiversiteten? Svaret er nej. Dansk skovflis er et restprodukt ved produktion af større dimensioner træ, der skal anvendes i fremtidens bæredygtige byggeri og til møbler m.m. Produkter, der alle binder CO2 i mange år frem. For at opnå en god kvalitet af dette træ, er det nødvendigt at tynde i bevoksningerne, og en del af det udtyndede træ kan pt. alene anvendes til flis.

Hvis efterspørgslen af flisen forsvinder, bliver plejeomkostningerne i skovene for store. Det kan forårsage en mindre og ringere produktion af kvalitetstræ til byggeri- og møbelindustri til fortrængning af energitunge materialer. Dels fordi udtyndingerne ikke foretages rettidigt og dels fordi skovejere vil plante færre planter per ha og indstille anvendelsen af hurtigtvoksende hjælpetræer. Det giver en mindre optagelse af CO2 i skoven og dermed et mindre bidrag til klimaregnskabet allerede på kort sigt. Vælger en skovejere at udtynde og lade træet ligge i skoven, vil de små dimensioner forholdsvis hurtigt forgå og afgive den opsamlede CO2 uden at fortrænge fossilt kulstof.

”Vi kan altså ende med en dårlig kvalitet på fremtidens træ fra de danske skove samt et mindre CO2 optag end skovene har potentiale til. Det er ikke godt for klimaomstillingen og det nationale klimaregnskab”

Vi skal anvende skovenes restprodukter intelligently på både kort og langt sigt

En fornuftig anvendelse af skovenes restprodukter er både sundt for nationaløkonomien, for antallet af arbejdspladser og for en klimabæredygtig vej frem mod et CO₂-neutralt samfund.

Vi har som samfund brug for en intelligent anvendelse af træbiomassen. Mens vi venter på at teknologier til at udnytte den på nye områder, giver det derfor fortsat god mening at bruge dansk bæredygtigt biomasse i de decentrale værker, således at produktionsapparatet i skovene holdes ved lige, og er klar til at håndtere fremtidens vigtige efterspørgsel af biologisk kulstof.

Samtidig skal vi speede op for forskning og udvikling af nye produkter baseret på skovens restprodukt flis.

Sidst men ikke mindst skal vi udnytte skovens fantastiske evne til at opsamle CO₂ fra atmosfæren ved at sikre fortsat brug af hurtigtvoksende hjælpetræer - det forudsætter, at der er et marked og afsætningsmuligheder i fremtiden.

Vi må desværre konstatere, at den politik, der i øjeblikket føres, driver udviklingen den modsatte vej, til ugunst for klimaet – det er paradoksalt, men heldigvis en systemfejl, som politikerne ret let kan lave om på.